

XVIII. ÉVF. 4. SZÁM 2012. AUGUSZTUS

Hírnök

A PILISI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

„Míg Isten megtart minket,
S nyelvében él a nemzet,
Addig ezer gyökér összeköt itt
Minden magyar lelket.”

Kárpátia

Kedves Pilisi Polgárok!

Szeretném tájékoztatni Önöket a bölcsőde építésével kapcsolatos helyzetről. A bölcsőde épülete gyakorlatilag augusztus végére elkészült. A belső építészeti munkák és a berendezéssel kapcsolatos feladatok vannak hátra, ezek készülnek. Mindezek után a használatbavételi engedély beszerzése következik, és ezt követheti majd a működéshez szükséges engedélyek és dokumentumok beszerzése. Pilis Város Önkormányzata tárgyalásokat folytat a pilisi Evangélikus Egyházzal a bölcsőde működtetésének lehetőségéről. Ezek a tárgyalások folyamatban vannak, reméljük, hogy eredménnyel zárulnak. A bölcsőde megnyitása és „üzembe helyezése” előreláthatólag az ősz végére, illetve a tél elejére várható, a tárgyalások, a szükséges engedélyek eredményes lebonyolítása és beszerzése után.

Ezek után néhány mondat a közigazgatási változásokról. Az önkormányzatiságot a járási rendszer kialakulása nem érinti, hiszen az önkormányzatok továbbra is megmaradnak és Pilis városában a Polgármesteri Hivatal is, amely a helyi ügyeket is intézi. Az állam által az önkormányzatoknak átadott feladatok egy része azonban visszakerül az állam feladatellátó rendszerébe. Már ma is sok ilyen feladatot a monori Okmányiroda lát el. Pilis Város Önkormányzata vállalta, hogy a Hivatal területén Kormányablakot működtet, így reményeink szerint az állam által visszavett feladatok egy jelentős részét itt helyben is el lehet intézni.

A közszolgáltatásokkal kapcsolatosan a következőkről szeretném tájékoztatni Önöket. A vízgazdálkodási törvény rendelkezései alapján a pilisi vízi közművek üzemeltetője a DAKÖV Kft. lett, amely a lakosság szempontjából csak egy adminisztratív változást jelent, hiszen a működtetés továbbra is itt Pilisen, a Temesvári utcából történik és ugyanazok a pilisi dolgozók végzik, akik idáig is. Ezen változások részleteiről már a Gerje Forrás Kft. és most a DAKÖV Kft. is a számlák mellé csatolt tájékoztatóban értesítette a lakosságot. A vízi közmű szolgáltatások díja nem változik. Az átutalással fizetők viszont a tájékoztatóban leírtak szerint járjanak el, mert ebben az esetben számlaszám változás történt. A hulladékszállítást továbbra is a Gerje Forrás Kft. végzi a Gerje Forrás Kft. új székhelye a Rákóczi u. 67. sz. alatti épületben lesz.

Két sikeres rendezvényről is szeretnék beszámolni Önöknek. Az egyik, a már több mint 10 éve minden év augusztus elején megrendezésre kerülő Nyári-Nyári Muzsika, amely ebben az évben is nagy sikert aratott. Annak ellenére, hogy a kezdéskor bizony dörgött és villámlott mégis több százan jöttek el és élvezték a pilisi Zenész Egyesület és a fellépő vendégművészek nagyszerű előadását.

A másik, az immár harmadik alkalommal megtartott, most már hagyományosnak tekinthető Pilisi Nyári Zenei Fesztivál. Ezen a rendezvényen pilisi zenészek mutatkoznak be minden év augusztus 19-én a Sportparkban. Idén is öröm volt látni és hallgatni a sok tehetséges pilisi zenész előadását.

Ebben az évben is megünnepeljük Pilis várossá avatásának évfordulóját. A rendezvényeket szeptember 15-16-án tartjuk. A részletekről plakátokon, a városi honlapon és kábel televízión keresztül értesítjük a Tisztelt Lakosságot.

A kötelező agrárkamara regisztrációról

Az Országgyűlés 2012. július 12-én elfogadta a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvényt. A 2012. augusztus 1-től hatályba lépő törvény kötelező tagságot ír elő az agrárszektor és az élelmiszeripar valamennyi piaci szereplője számára a közeljövőben kiírandó országos kamarai választások nyomán létrejövő új Agrárkamaraiban. Ezáltal minden olyan természetes személy és gazdálkodó szervezet, aki a törvény meghatározása szerint agrárgazdasági tevékenységet folytat, kötelezetté válik az agrárkamara tagságra, beleértve a vállalkozásokat, egyéni vállalkozókat és az östermelői igazolvánnyal rendelkezőket.

A tagnyilvántartás összeállítása és az agrárkamara választások sikeres megszervezése érdekében a törvény előírja, hogy a törvény hatálya alá tartozó leendő Agrárkamara tagok 60 napon belül kötelesek: bejelentkezni az agrárkamara nyilvántartásba és 5.000,-

Ft összegű kamarai hozzájárulást fizetni.

A leendő kamarai tagoknak tehát legkésőbb 2012. szeptember 30-ig be kell jelentkezniük a Magyar Agrárkamara honlapján (www.agrarkamara.hu) található online regisztrációs felületen az agrárkamara nyilvántartásba, valamint befizetni a kamarai hozzájárulást az ott közzétett számlaszámra. Fontos tudni, hogy ha valaki egyszerre több önálló vállalkozása révén is kötelezett a kamarai tagságra (mert pl. östermelő és gazdálkodó szervezet tulajdonosa egyben), akkor minden érintett vállalkozását külön kell regisztrálnia.

A bejelentkezés alól mentesülnek azok, akik tagjai: a Magyar Állatorvosi Kamarának, a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamarának, a Magyar Vadász-kamarának vagy más vadászati szakmai szervezetnek, ill. valamelyik hegyközségnek, de csak akkor, ha az e tagságukkal összefüggő tevékenységen kívül más agrárgazdasági tevékenységet nem folytatnak. Fontos, hogy az ebbe a körbe tartozóknak a regisztrációs felületen erről külön nyilatkozniuk kell!

További információk: www.agrarkamara.hu

Egy sikeres civil szervezet 23 éve a Kárpát-medencei magyarságért

A Rákóczi Szövetség 1989-ben azért jött létre, hogy a határon túl élő magyar kisebbségek nemzeti, kulturális, szellemi, közművelődési és érdekképviseleti tevékenységét segítse és hatékonyan részt vállaljon identitástudatuk megőrzésében.

Mára a szervezet az egyik legnagyobb, tevékenységét tekintve az egyik legsikeresebb magyar civil szervezet a Kárpát-medencében, ahol több mint 330 helyi szervezete működik, ezek közül 167 különböző középiskolákban, tagsága pedig meghaladta a 16 ezret.

Számos központilag szervezett rendezvényt bonyolít a Szövetség minden évben, elsősorban az ifjúság szolgálatában, azzal a nem titkolt céllal, hogy minél több személyes kapcsolat létesüljön a Kárpát-medencei fiatalok között, értéket képviselő programok keretében. Ezek a rendezvények évente több mint tízezer fiatalt érintenek. A szervezet minden évben megrendezésre kerülő programjai közé tartozik három nyári anyanyelvi tábor Baján, Esztergomban és Győrött szórványból érkező magyar kisdíákok részére. Nyári tábort szerveznek Sátoraljaújhelyen középiskolásoknak, Szentendrén egyetemistáknak és főiskolásoknak, Gyöngyösön történelemtanároknak valamennyi esetben az egész Kárpát-medence képviselőit bevonva. A tanév folyamán középiskolásoknak diákutaztatási programokat szerveznek március 15., június 4. és október 23. kapcsán, több ezer diák részvételével. A diákutaztatási programok célja, hogy mind a határon túli, mind a magyarországi középiskolások közvetlen élményeket szerezhessenek egymásról, illetve baráti és intézményi kapcsolatok alakulhassanak ki a látogatások alkalmával. Két nagyszabású történelmi vetélkedőt a Gloria Victis és Cultura Nostra elnevezéssel több száz Kárpát-medencei középiskola részvételével rendeznek meg évente. Középiskolás vezetőképzők, felvidéki és délvidéki szervezett hétvégi középiskolás kirándulások gazdagítják a Rákóczi középiskolások programjait. Kiemelt figyelmet kap a szövetség életében a névadó II. Rákóczi Ferenc nagyságos fejedelem kultuszának ápolása, illetve Esterházy János felvidéki mártír sorsú politikus kultusza is a Szövetség életében. A központi rendezvények mellett a több száz helyi szervezet számos programot bonyolít a Szövetség céljainak szolgálatában.

A Rákóczi Szövetség egyik legfontosabb programja mindezek mellett a felvidéki beiratkozási program, ami a felvidéki magyar családok gyermekeinek magyar iskolába történő beiratását hivatott elősegíteni.

A Szövetség megítélése szerint a Felvidéken élő magyarok helyzete sok szempontból kedvezőtlenebb, mint a más országokban élő magyaroké. Ezt támasztja alá, hogy a Felvidéken élő magyar családok közel 20%-a szlovák nyelvű iskolát választ gyermekének, ami a legtöbb esetben a magyarság feladását jelenti.

A Rákóczi Szövetség sokoldalú tevékenységének a kilencvenes évek eleje óta részét képezte különböző formákban a felvidéki magyar iskolaválasztás elősegítése. Figyelemmel a helyzetre és a téma fontosságára 2004-ben a Rákóczi Szövetség meghirdette Felvidéki Beiratkozási Programját.

A program keretében minden magyar iskolába beiratott magyar gyermek a beiratkozás évében egyszeri 10 ezer

forintos ösztöndíjban részesül. Az ösztöndíjakat minden évben iskolai ünnepek keretében adják át az érintett családoknak, amelyen sok esetben részt vettek a Rákóczi Szövetség képviselői mellett a programba adományokkal bekapcsolódó támogatók, köztük magánszemélyek, önkormányzatok, több esetben jeles közéleti személyiségek is. Az eddigi hét év tapasztalatai egyértelműen pozitívnak tekinthetők. Bár a demográfiai lejtmenet miatt a magyar iskolába beiratott diákok száma évről-évre csökken, a csökkenés mértéke a szóban forgó időszakban kisebb volt azokban a régiókban, ahol az ösztöndíj program megvalósult. Emellett az ösztöndíj program az átadási ünnepeken szerzett tapasztalatok alapján hatékonyan kifejezi az anyaország civil társadalmának szolidaritását a gyermekek számára magyar iskolát választó családokkal.

A beiratkozási program sikerét támasztja alá az tény, hogy az idei évben több gyermeket írtak Szlovákiában magyar iskolába, mint az elmúlt évben.

A jelenlegi szlovákiai belpolitikai helyzet, a különböző magyarellenes megnyilvánulások még inkább aláhúzzák programjuk fontosságát, ezért a Felvidéki Beiratkozási Programot a 2012. évre is meghirdették.

Arra kérik az ügy iránt érzékeny polgárokat, civil szervezeteket, önkormányzatokat, hogy lehetőségeikhez mérten a 2012. évi ösztöndíj programjukat adományokkal támogatni szíveskedjenek.

A továbbiakban is mód van arra, hogy azok, akik meghatározott felvidéki települést, vagy családot kívánnak támogatni (ahol a gyermek 2012-ben iratkozik először magyar iskolába) ez irányú ajánlásukat megtehessek.

A támogató szervezetek csatlakozásáról, valamint a támogatási összegek felhasználásáról a Rákóczi Szövetség honlapján (www.rakocziszovetseg.org) és a média útján, rendszeres tájékoztatást ad. Azok számára, akik támogatásukat postai úton kívánják befizetni, kérésükre csekket küldenek.

A Rákóczi Szövetség elérhetőségei:

(1027 Budapest, Szász Károly utca 1. IV. em. 1.)

Postacím: 1255 Budapest, Pf. 23., Tel: 00-36-1- 201 3067, Fax: 00-36-1- 212 8891

E-mail: info@rakocziszovetseg.hu, Honlap:

www.rakocziszovetseg.org

Bankszámlaszám: 11705008-20488172 (OTP Bank) Felvidéki Oktatási Támogatás

ADÓBEFIZETÉS

Felhívom a T. Adózók figyelmét, hogy a gépjármű adó és a kommunális adó második félévben esedékes részletének befizetési határideje szeptember 17-e.

Kérem, hogy amennyiben a helyi adókkal kapcsolatban a csekket nem kapják meg határidőben (vagy több gépjárműtulajdon esetében külön kéri a csekk kiállítását), az Adóügyi Irodában személyesen, ill. a 06-29/696-324-es telefonszámon, vagy az ado@pilis.hu e-mail címen jelezni szíveskedjenek!

Tájékoztatom Önöket, hogy adófizetési kötelezettségüket átutalással is teljesíthetik. Átutalás esetén kérjük a nevet és a pontos címet megjegyzésként feltüntetni szíveskedjenek!

A számlaszámok – amelyek a csekken is megtalálhatók – a következők:

11742238-15392103-02820000-kommunális adó,

11742238-15392103-08970000-gépjárműadó,

11742238-15392103-03540000-helyi iparüzési adó.

Lasán Judit, adóügyi irodavezető

XVIII. KIÚT Tábor és XII. Annamária Tábor

Idén tizennyolcadik alkalommal szervezzük meg a Kiút rehabilitáló- és szocializáló táborát. Az Egyesület tevékenységei között a TÁMOP 5.3.3 „Útravaló az újrakezdéshez 2.” című projekt is szerepel, így az idei tábor rövidebb, 2012. augusztus 15-18. között kerül megrendezésre.

A tábort elsősorban pilisi halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára rendezzük Veresegy-

házon a Tavi panzióban. Pilisről 16 gyermek érkezik, az összlétszám 20 gyermek.

A Kiút tábor célja a szegény, roma, nagycsaládból származó gyermekek segítése az általános iskolába kerüléstől egészen az önálló életig. A rehabilitáló kézműves foglalkozások, kirándulások, önismereti csoportfoglalkozások során a gyermekek alkalomról alkalomra egyre jobban megismerik önmagukat, saját helyzetüket, megtanulják jogaikat és kötelességeiket, elfogadják önmagukat és társaikat.

Ezt a tevékenységünket pszicho-pedagógus, pszicháter, szociális munkás koordinálja és mintegy 4-6 fő önkéntes segítő végzi. A havi rendszerességen túl a gyermekek bármikor megkereshetnek bennünket. A táborba a főváros IV., VII., XIII. kerületből és több vidéki településről (Alattyán, Jobbágyi, Pilis, Szabadszállás) érkeznek a gyermekek.

A tábor során a játék és strandolás mellett minden nap reggel és este tartunk közös beszélgetést, amikor bárki elmondhatja élményét, vagy éppen nemtetszésének adhat hangot. Napi rendszerességgel tartunk sportfoglalkozást, kézműves foglalkozást, amelyeken egyénenként és csoportosan is alkothatnak. A táborban a gyermekeket mindig meghallgatjuk és figyelembe vesszük igényeiket, véleményüket.

Boda Boglárka, a Kiút Egyesület programszervezője

NYÁRI GYEREKTÁBOR

Miután anyagi okokra hivatkozva a Képviselő-testület úgy döntött, hogy idén nem engedélyezi a nyári gyerekelőkezelést, úgy gondoltam, hogy éves szabadságomból egy hetet nem pihenéssel töltök, hanem azoknak a pilisi gyerekeknek ajándékozom időmet, energiámat, szeretetemet, akik egész nyáron – a szintén általam kezdeményezett – ingyenes étkeztetésben részesülnek.

Öt pilisi vállalkozás: Csikós bolt, Csilló Lovarda, Kreatív Hobby Játéksziget, Lengyel pék, Nagy Zita és a Pilisi Sportegyesület kempó világbajnokai Magyar Zoltán vezetésével érezték úgy, hogy részt szeretnének vállalni e szolgálatból. A Gubányi Károly Általános Iskola igazgatója a Dózsa Gy. u. 33. sz. alatti telephelyének rendelkezésre bocsátásával, illetve játékokkal támogatta a tábort. Megkeresésemre Bence László, Kerepeszki Pál, Koszorú Árpád Attila, Nagy János, Németh István, Polgárné Czerják Judit, Szabó Márton, Varjú Zoltán kisebb adományokkal: egy-egy festék, ragasztó, üdítő vagy csokoládé megvásárlásával gazdagította azt a kézműves-készletet, amit a Jobbik Magyarországért Mozgalom anyagi támogatása biztosított az egész hetes kreatív élményhez. Monorierdőről is érkezett ajándék: Sente Béla, a Jobbik Pest megyei alelnöke száz lufival kedveskedett, felesége és gyermekei pedig néhány órára egy asztalhoz ülve kézműveskedtek a táborozókkal. A pilisi Jobbik IT-ből Antalaci Diána tisztelte meg a táborozókat.

Külön köszönöm Molnár Sándorné, Vajda Ferenc és Koszorú Árpád Attila egész hetes, illetve Kurucz Gábor és csapatának a táborfelállításnál és – bontásnál nyújtott segítségét.

Hogy mivel is telt a hét: makraméztunk, gyöngyöt szőttünk és fűztünk, körmöcskéztünk, fontunk, mobiltokot, ablakmatricát készítettünk, szalvéta-technikával vontunk be tányért, poharat, konzervdobozokat, festettünk, színeztünk, rovást tanultunk, pingpongoztunk, lovardában megtanultuk, hogyan kell egy istállót rendben tartani, lovat ellátni, patkolni, világbajnok kemposainkkal edzettünk, medencében fürödtünk és sokat nevtünk.

De beszéljenek erről inkább a túloldali képek...

Gajdosné Nagy Tímea

**„A Képviselő-testület megköszöni
Gajdosné Nagy Tímea képviselő
asszony felajánlását.”
(72/2012. (IV.26.) sz. önk.hat.)**

GYEREKTÁBOR = KÉPEKBEN

Körkérdés:

Mit jelent nekem a Négyszögletű-Gyerekerdő?

Kertesi Tamás: A program megvalósítása nekem azért nagy öröm, mert ez egy újabb cáfolat arra a sokszor hallott, közhelyre vált mondatra, hogy "Ezen a településen nincsen semmi." Szeretném, ha annyi fa lenne a Gyerekerdőben, ahányszor ezt a mondatot már hallottam, mert akkor egy hatalmas erdő közepén élhetnénk itt Pilisen.

Egy jó ötlettel, sok munkával és összefogással igenis lehet értéket teremteni! Ezt már a Klímabarát Körön és a Pilisi Összefogás Egyesületen kívül sok civil szervezet, intézmény és egyházközösség bebizonyította. Arra kérek mindenkit, hogy bizonyítsuk ezt minél többször, akkor talán előbb-utóbb a kételkedők is elhiszik..

Hadas Marika: Bizonyítást! Bizonyítékot arra, hogy az Önkormányzat összefogva a tenni akaró lakosokkal, vállalkozókkal, intézményekkel, civil szervezetekkel közösen meg tud valósítani egy olyan programot, ami mindenki számára kedvező.

Eltűnt egy szeméttlerakó, amelynek helyén most egy csemete erdő növekszik. Egy olyan hely lesz, amely a közösségnek hasznára válik, kortól függetlenül.

Itt volt a "régi Epres", amely az idősebbek emlékezetében még él, s akkor igen színes programoknak adott helyszínt. Kedvelt kirándulóhely és a majálisok színtere volt.

Reméljük, hogy a "Négyszögletű Gyerekerdő" olyan hellyé válik, ahol sok gyermekprogramot lehet rendezni, ahová családok látogatnak ki szalonnasütögetésre, falocsolására, hársvirág gyűjtögetésére.

Lelki szememmel látom, hogy milyen büszkén fogják a fatulajdonosok mutatni és mondani: EZ AZ ÉN FÁM!

Bognárné Takács Piroska: Azon kívül, hogy fény derült rá, mi mindenre vagyok képes, amiről eddig nem tudtam, nagyon sok apró örömet hozott az életembe! Hálás vagyok, hogy önzetlen, segítőkész embereket ismertem meg általa.

Mosolyog a lelkem, amikor látom, hogy a 80 éves néni a dédunokája kezét fogva odasétál a fához és együtt locsolgatnak, gyomlálgatnak.

Nevet a szívem, amikor mesélik, hogy a 3 éves kisgyerek messziről szalad a fájához kis locsolókannával a kezében, és kiabálja: NÉZD! AZ OTTAZ ÉN FÁM!

Balatoni Család: Nekünk egy olyan lehetőséget, ami szebbé teszi a környezetünket és egy maradandó dolgot biztosít a gyerekeinknek. Ez egy olyan hely lesz, ahova mindig nagy öröm lesz kimenni és a gyerekeknek is nagy élmény lesz, mert láthatják nőni a fáikat, amiket még kicsi, vagy csecsemőkorukban ültettünk.

Még nem hallottam ilyen jó kezdeményezésről és nagyon köszönöm a lehetőséget, hogy részt vehetünk benne.

Nagy Mariann: Nehéz lenne röviden és tömören leírni azt, hogy számomra és a gyermekeim számára mit jelent a Gyerekerdő, illetve a programok, de megpróbálom.

Nagyon csodálatos dolognak tartom, hogy a gyermekeinket arra ösztönözzük, ne a számítógép és a tv előtt üljenek elmerülve a virtuális világba, hanem tegyenek egy

csodát, alkossanak valami maradandót, vállaljanak felelősséget egy fáért, egy helyért, ami csak az övék és csak rajtuk múlik, milyen lesz ez a hely 10-20 év múlva.

Majd büszkén mutatják a gyermekeiknek és elmesélik milyen odaadással gondozták azt a kis "botot", hogy mostanra ülhessenek alatta az árnyékában. Élvezettel mesélik majd, milyen jó buli volt kijönni az egész családdal a szabadba és gondozni a fácskájukat. Mennyi mindenkivel megismerkedtek itt és összehozta az embereket ez a hely. Új barátságok születtek és a szenvedélyük a természet iránt összekovácsolta őket.

Igen, tudom, hogy egyszer így fognak rá visszagondolni, bár most még nem így látják, de már az is egy nagy lépés, hogy örülnek az együtt töltött időnek és annak, hogyan cseperedik az Ő fájuk. Már Ők kérik, hogy menjünk és nézzük meg és ha ott vagyunk, nem csak azt a fát locsolják ami az övék, hanem a többit is.

Ennyi most pont elég. Feléledt bennük a szeretet a természet iránt. Bár most még csak egy kis parázs, de ha tápláljuk, hatalmas égő szenvedély lesz. Kicsit megváltoznak, már nem dobálják el a szemetet, sőt más után is felszedik, mert bántja a szemüket. Azt mondják, egy fecske nem csinál nyarat, de ha mindenki így gondolkodna, sosem lenne nyár. Valakinek el kell kezdenie, és mi nem vagyunk egyedül!!!

Nagyon köszönjük ezt a lehetőséget, csodálatos gondolat! Nagyon kellett ide egy ilyen hely. Már most is nagyon szeretjük, és ez még csak a kezdet..

Szabó Márton: Nagyon örültem ennek a kezdeményezésnek, nem csak azért mert egy szép része lehet Pilisnek, hanem azért is, mert közösséget alapíthat, családokat hozhat össze és jó példája lehet az összefogásnak.

Pintér Sándor: A FELISMERÉST kell, hogy jelentse mindnyájunknak. Érdemes azzal is törődni életünkben - itt helyben Pilisen is -, amelynek hozadéka nem azonnal térül meg, melynek "haszna" túlmutat generációkon, amely belülről is építi az embert. Mindezekre tett kísérlet ez, a Pilisi KlímaBarát Kör részéről és nemcsak a benne résztvevő kevesekhez szól, hanem a Városunk lakóközösségéhez is. Nincs könnyű út senki számára sem, Pilis városában ezt különösen így érzem. A KÖZÖNY, az ÍRÍGYSEG, a KÉTELY, a MIHASZNASÁG ott lakozik bennünk. Talán, Kedves Olvasó Ön is tehet ez utóbbiak ellen. Vegye számba mindennapi-heti elfoglaltságait. RANGSOROLJON! Úgy érzem, érdemes.

Lehet Többes szám Harmadik személyben és Feltételes módban is "élni". De lehet úgy is, ha magam intézem sorsomat, felelősségemet nem másra hárítom. TENNI és CSELEKEDNI az UTÓDAINKÉRT, a KÖRÜLVEVŐ VILÁGÉRT. S ez nem kevés!

Látogasson el Ön is a Gyerekerdő parkba, így emlékezzen arra, honnan is indultunk.

A KlímaBarát Kör mozgalom várja Önt is!

www.klimabarathu,

<http://www.pilis.hu/index.php?mid=332>

klimakorpilis@gmail.com

A Pilisi Összefogás Egyesület és a Négyszögletű-Gyerekerdő

A Pilisi Összefogás Egyesület a Négyszögletű Gyerekerdő programban a Klímabarát Kör - mint ötletgazda - felkérése alapján vesz részt. A MOL és Ökotárs Alapítvány által kiírt pályázatra a Pilisi Összefogás Egyesület nevében adtuk be közösen készített jelentkezésünket, mert a KlímaBarát-kör önállóan nem volt jogosult pályázni.

A pályázaton 165.000 Ft értékű támogatást nyertünk utófinanszírozásos konstrukcióban, amelyet egyesületünknek kell megélegetnie. A program keretén belül történt sok fa és cserje ültetése, a park rész kialakítása, a tűzrakó építése, valamint két asztal és padok telepítése.

A park megnyitó ünnepsége 2012. szeptember 8-án 15.00 órákor lesz, amelyen gyermekek előadásában táncos, énekes produkciókat láthatunk és több gyermekprogram várja majd az érdeklődőket. Az ünnepségre a szervezők mindenkit nagy szeretettel várnak. Ekkor kerül sor egy szobor avatóra (Papp Gyula faragóművész: Az erdő öre című alkotása), valamint a park területének megáldására is. Örömmel fogadjuk azt is, ha a szülők - úgy, mint a telepítéskor áprilisban -, most is hoznak majd egy kis sütit, vagy innivalót és ezzel megvendégelhetjük egymást. Addig azonban még komoly feladat vár a programban résztvevőkre.

A parkot átadásra alkalmas állapotba kell hozni. Mostantól minden szombaton délután 17.00 órákor kint leszünk és gyommentesítjük a területet, mert rendkívül gyorsan gazosodik. A megnyitó előtti szombaton, 2012. szeptember 1-jén 15.00 órákor pedig sor kerül a fák pótlására és a park csinosítására. A fák pótlását a Pilisi Összefogás Egyesület finanszírozza az egyesület pénzből.

Bár tudjuk, hogy kinek nem eredt meg a fája, vagy kinek pusztult el, csak az kap új fát (gyertyánt), aki ezt e-mailben, vagy telefonon jelzi Bognárné Takács Piroskának, aki a szervezés ezen részét koordinálja. Bognárné Takács Piroška elérhetősége: takacspiros@gmail.com.

További feltétel, hogy az érintettek még a pót-ültetés előtt, vagy azzal egy időben menjenek ki a Gyerekerdőbe és gyomtalanítsák a fájuk körüli 3x3 m²-es területet. Az utógondozás és park-ápolás nem az Önkormányzat feladata, hanem a fa tulajdonosoké! Ezt a programban való jelentkezéskor önként vállalták a családok. Erre a nem túl ünnepélyes, de rendkívül hasznos programra is szeretettel várunk minden tetterre kész érdeklődőt!

A területen helyet fog kapni egy tabló is, amely bemutatja a Négyszögletű-Gyerekerdő építésének főbb állomásait. Aki szeretné, hogy a képei szerepeljenek a tablón, küldje el őket Piroskának augusztus 15-ig.

Akinek tetszett a Négyszögletű-Gyerekerdő program és szeretné, hogy hasonló ötletekkel gazdagítsuk településünk életét, annak lehetősége nyílik a park átadásán támogató hozzájárulást nyújtani a Pilisi Összefogás Egyesületnek. Szívvel köszönjük minden-kinek, aki él ezzel a lehetőséggel!

Kertesi Tamás, Pilisi Összefogás Egyesület

A sport öröme

Nemrégiben fejeződtek be Londonban a Nyári Olimpiai Játékok, amelyek kiemelkedő eredményeket, sikereket hoztak a magyar sport számára és büszkévé tették nemzetünket.

Én magam is lelkesen ültem az információs csatornák előtt azon izgulva, hogy sportolóink minél sikeresebbek legyenek.

Sportolóink óriási akaraterőről tettek tanúbizonyságot. Ezzel felelősséget vettek a vállukra, mert példaképként állnak gyermekeink, nemzetünk előtt. De talán a média hibája, hogy egy ekkora sporteseménynek kell lezajlania, hogy mi egyszerű emberek meglássuk az értékeket e nagyszerű sportolóknak, de mi pilisi emberek is ritkán vesszük észre, hogy itt a környezetünkben szintén élnek olyan „egyszerű” emberek, akik példaképek lehetnek az életünkben, akikre felnézhetünk, akikből erőt meríthetünk. Akik a munkájuk mellett az orvosi rendelőből, a lelkeszi szószék mögül, vagy éppen több gyerekes anyaként bebizonyították önmaguknak - kortól függetlenül -, hogy képesek az Ironman versenyt véghezvinni, ami annyit tesz: 4 km úszás, 180 km kerékpározás és 42 km futás.

Ezt az ember feletti kiemelkedő teljesítményt talán nem is látjuk meg, mert nem vagyunk rájuk kíváncsiak, vagy a problémáink elfedik látásunkat. Azokat a gyermekeket szeretném még megemlíteni, akik szintén Pilisiként érnek el kiemelkedő eredményeket, tesznek településünkért, hogy családjuk, iskolájuk és városuk büszke lehessen rájuk. Mert az edzéseken nagyon kemény munkával bizonyítják hitüket és akaraterőjüket. Nem a sportágakat szeretném kiemelni, hanem a sport erejét és a sportba vett örömet, ami viszi, hajtja őket előre, példát mutatva kitartásból, összetartozásból.

Az egyik sportvezetőnk nyilatkozata megragadott engem, miszerint „nem sport-nemzetté kell válnunk, hanem sportoló nemzetté”! Több éves tapasztalatom bizonyítja, hogy aki a csapatban és a sportban megállja a helyét az életben is könnyebben boldogul.

Ma lehet, hogy még csak egy keveset tudunk futni, mozogni, nem leszünk olimpiai bajnokok és nem indulunk el Ironman versenyeken, vagy éppen nem leszünk világbajnokok, de ha minden nap egy méterrel többet teszünk önmagunk egészségéért, hitünk megerősítéséért, céljaink megvalósításáért, akkor győztesek vagyunk.

A sport nem lehet gazdasági és anyagi kérdés, nem foghatjuk rá hogy nincs időnk, mert elfoglaltak vagyunk, mert a tér, ami előttünk van az kifogyhatatlan és legyőzésre vár.

A futás a gyermekeinkkel, unokáinkkal való mozgás ingyen van, csupán magunkat kell meggyőzni, legyőzni, hogy nekünk van erre szükségünk!

Járjunk nyitott szemmel, legyünk fogékonyak a közösségünkben rejlő értékek felismerésére és leljük meg a sport örömét és egymás tiszteletét.

„Félretéve minden akadályt és megkörnyékező bűnt, kitérítéssel fussuk meg az előttünk lévő küzdő tért” (zsid, Magyar Zoltán

Pilisi Sport És Szabadidő Egyesület

12.1)

NYÁRI-NYÁRY MUZSIKA

Városszerte hirdették a plakátok, hogy idén is lesz Nyári-Nyáry Muzsika Pilisen. A helyszín és a fellépők személye ugyan nem változott, de személyes tapasztalatként elmondhatom, hogy rengetegen kérdeztek meg engem is, hogy van-e még belépőjegy a koncertre.

Ebben az évben is a Pilisi Zenesz Egyesület, Dolhai Attila és Bordás Barbara neve volt a garancia az évek óta hagyományá vált rendezvény sikerére.

Augusztus 5-én kora este viharfelhők gyülekeztek a Beleznay-Nyáry Kastély udvara felett, de a koncert kezdetére kitisztult az ég és átadhattuk magunkat a felhőtlen szórakozásnak.

A hangulatos megvilágítás és a lila-fehér színek játéka különös atmoszférát teremtett a kastély belső udvarában, ahol a korábbi évekhez képest az érdeklődés több mint kétszer akkora volt a nézőtérén. Még nyolc órákor is folyamatosan érkeztek a vendégek, így néhány perc késéssel csendült fel a Hunyadi induló a Pilisi Zenesz Egyesület előadásában, amelynek segítségével azonnal ráhangolódtunk a nyáresti koncert izére.

Solymosi Sebestyén, a zenekar vezetője konferálta fel az előadott zeneszámokat, hatalmas szakértelemmel és szórakoztatóan, így a muzsika mellett a zeneirodalomba is belekóstolhattunk. A már jól ismert dalok mellett újabb művek színesítették a zenekar repertoárját, sőt ezen az estén volt Solymosi Sebestyén saját szerzeményének premierje is, amely egy latin, igazi nyári muzsika volt.

A rövid szünet alatt a színpadon feltűnt két ismerős arc, aki szinte barátként üdvözölte a nézőket. Rövid hangbeállítás következett a színpadon álló Dolhai Attilával és Bordás Barbarával, akik humorukkal és közvetlen viselkedésükkel mindenkit elvarázsoltak.

Amikor mindenki újra elfoglalta a helyét, a színpad már a csillagok fényében ragyogott. Majd megjelent a két művész és a Pilisi Zenesz Egyesület együtt a színpadon, ugyanis hatalmas meglepetéssel készültek. A tavalyi évben megbeszélték, ha lesz rá alkalmuk, közösen is muzsikálnak a maguk és a mi örömeinkre egyaránt. A „Time to say goodbye” dallamával kezdődött koncert második része, amelyet két újabb dal követett és hatalmas siker övezte az aznap összeállt csapat produkcióját.

Majd a két fiatal művész operettel, musical részletekkel és könnyűzenével kápráztatott el bennünket, olyan művekből hallhattunk részleteket, mint a Marica grófnő, vagy a Rudolf és az Elizabeth.

Az éneklés mellett táncoltak, meséltek, viccelődtek a több mint egy órás műsor alatt.

Az este végén Szabó Márton, Pilis város polgármestere fejezte ki köszönetét mindenkinek, aki munkájával hozzájárult, hogy ismét egy ilyen színvonalas program emelje Pilis város hírnevét.

Zárszóként önmagammat ismétlem, amely remélem a Nyári-Nyáry Muzsika szállóigéjévé válhat egyszer: „Jövőre Veled, Veletek ugyanitt”. Így köszöntem el tavaly és idén is, és bízom benne, jövőre is ezt mondhatom Nektek, Önöknek zenerajongóknak.

Kröpfl Zsuzsa Nóra

Az év leghosszabb napja: ExtremeMan 2012!

Idén 22. alkalommal rendezték meg Nagyatádon az Országos Hosszútávú Triatlon Bajnokságot, amelyen mi, amatőrök is - szép számmal - rajthoz állhattunk.

556 egyéni versenyző toporgott július 28-án reggel a Gyékényesi bányató partján, hogy ágyúszóra neki-vágjon az embert próbáló 3800 méter úszásnak, amit 180 kilométer kerékpározás követ, hogy aztán a hátralévő 42195 métert futva megtéve kivívja magának a jól megérdemelt „vasember” titulust.

Az egyéni versenyzőket másfél órával később a váltók követték. A különféle formációk igazán színes kavalkáddá varázsolták Nagyatád városát. A hőség ellenére – amely sok egyéni indulót a verseny feladására kényszerített –, a pilis falkás egységeink sikerrel vették az akadályokat és boldogan ölelhattük meg egymást a célban.

A Pilisiek eredményei:

Egyéni:

65. Kasa Tibor (11:28:12)

331. Dr. Ubrankovics Zsolt (14:13:25)

Díjazott Váltó:

15. Luther 500 (11:04:06) Jansik Áron, Krámer György, Sárán Gábor

Életmód Váltó:

24. DuAtom (11:45:27) Práczky Károly, Tóth Zoltán

29. MeNők (12:29:46) Ifj. Práczky Károly, Finta Adrienne, Práckyné Rész Mária, Tóthné Mátrai Edit

45. Merkapos Lányok (12:37:39) Ábrahám Katalin, Czombos Anikó

A verseny teljes eredménylistája megtekinthető a verseny hivatalos honlapján: www.ironman.hu

A versenyről készült összefoglaló film megtekinthető a falkateam.blogspot.com oldalon, ahol egyéb impulzusok is érhetik a kedves olvasót ezzel a versennyel és a helyi szabadidősporttal kapcsolatban.

kobasi

NYITOTT KAPUK NAPJA Pilis 2012

a Pilisi KlímaBarát Körrel
2011. szeptember 15-én
szombaton

Részletes program a kihelyezett
plakátokon.

KÉSZÜLJÜNK FEL A HIDEGRE

Böjte Csaba szavait idézve: „lehet, hogy nagyon gyorsan átalakul minden, és egyszerre csak nagyon csípős hideg ősz lesz. Persze a nap majd akkor is minden reggel fel fog kelni, az élet megy tovább, csak fagyos hideg lesz és mindenkinek nagyon ügyesen fel kell öltöznie. Erre kell tudatosan felkészülni!”

A „fagyos hideg“ kifejezés sok mindent sejtet. Most, a nyári hőségben még talán jó is gondolni rá. Mégis tudjuk, hogy hidegben mi emberek kellemetlenül érezzük magunkat és a természet biológiai folyamatai lelassulnak, vagy megállnak. Ekkor vesszük elő tartalékainkat, amit a nyárról elraktunk, betakarítottunk, eltároltunk. Melegen felöltözünk, befűtünk és így élhetjük túl a hideget, a nehéz időket.

Várható életkörülményünk még nehezebbé válása? Várható az, hogy a civilizáció adta kényelmi helyzetünk helyett vissza kell térnünk hagyományos módszerekhez azért, hogy életben maradjunk?

Igen, várható. Az emberiség hatalmat kapott a Földön, annak javaival való gazdálkodásra. Ezzel a hatalmával visszaélt és a természet rendje megváltozott. Ezt leginkább a szélsőséges időjárásban látjuk megnyilvánulni. Az időjárástól azonban nem csupán az függ, hogy nyaralásunk mennyire kellemes, hanem az is, hogy lesz-e elegendő termés, lesz-e elegendő élelem. Bár messze vannak tőlünk azok az országok, ahol az elsvatagosodás következtében az életfeltételek megszűntek, mégsem lehetünk közömbösek. A megfelelő éghajlati viszonyokkal rendelkező földterületek csökkennek, az ott termelteket pedig egyre több ember között kell elosztani. Már jelen korunkban is közel húszezren halnak éhen naponta, ezért egyre kíméletlenebb lesz a küzdelem a vízért, termőföldért, élelemért. Egyre kevesebb áll rendelkezésre majd a szociális és egészségügyi ellátásra. Egyre kevesebb segítséget várhatunk problémáink megoldásához, életkörülményeink könnyítéséhez, hivatalos forrásból eredő támogatásra. Ennek csípős, jeges előszelét pedig már mindannyian érezzük.

Önmagában a jelen helyzet felismerése és tapasztalása is elegendő ahhoz, hogy elgondolkodjunk azon, hogyan segítsünk magunkon. A „Segíts magadon, az Isten is megsegít!” közmondás teljesüléséhez keressük saját lépéseink irányát, hogy halad-hassunk.

Azért, hogy legyen jövőnk, hogy legyen életterünk ezen a szép bolygón, még mindig sokat tehetünk. Tudatos alkalmazkodásunkkal a természet rendjéhez és rendszeréhez, több figyelemmel életünk minden területén környezetünk felé. Legelőször azonban tanuljuk meg saját magunkat épségben, egészségben megtartani, olyan életforma kialakításával, ahol a szellemi, lelki és testi táplálékok által mindig újra megtaláljuk azt az állapotot, amikor örömet lelünk életünkben. Ez az alapja minden további építő jellegű, túlélést biztosító tevékenységünknek.

Fogadjuk el a nyár adta terméseket, főzzünk az édes gyümölcsökből lekvárt, tároljunk krumplit, zöldséget kertjeinkből. Ezekben nem csupán a Nap éltető ereje lakozik, hanem ez saját munka gyümölcse is.

Akkor, amikor mi magunk fölfedeztük, megtapasztaltuk és megtanultuk megóvni azon külső és belső értékeinket, melyek körül vesznek bennünket, melyeket sajátunkénak mondhatunk, akkor kezdetét vehet a jövő reménységének, gyermekeinknek a tanítását, felkészítésüket „a jég hátán is megélni”.

Erre Böjte Csaba kiváló javaslataiból idézek: „Előrelátó, bölcs gondolkodás, kemény kétkezi munka, a munka által megteremtett anyagi javak megbecsülése tarthatja fenn a jövő családait, és erre meg kellene tanítanunk a gyerekeinket! ... Szeretettel kérlek, szépen menjetek ki az erdőbe, tanítsátok meg a gyerekeket meglátni a természet adta adományokat. Tanítsátok meg meglátni

a nyirkos oldalban a forrást és azt szeretettel befogni egy kis csorgóba, tüzet rakni biztonságosan, üstben ételt készíteni a természethez közeli állapotban és azt jó étvágygal elfogyasztani. Az erdőben termett gyümölcsökből télire eltenni, jó, ehető gombát szépen felszárítani, finom hecserli lekvárt főzni. ... Isten bőséges esőt csorgat, fel kell azt fogni locsolásra, kocsis mosásra, stb. Minden ház a fenntartási költségeit tudatosan le kell faragja. A gyerekeinket is erre az egyszerű, takarékos, fenntartható pályára kell állítanunk. El kell magyarázni, hogy nem kell a csapokat maximumra kinyitni kézmosás alatt. A villanyokat le kell oltani ott, ahol nem vagyunk, a fűtés, szellőztetés kérdéseiről is beszéljünk velük.

Biztos, hogy jön a tél és nem kell megijedni a közelgő fagyos időtől, de fel kell készülni rá. A közelgő gazdasági összeroppanástól sem kell pánikolni, - senki nem tudja még, hogy mit hoz a holnap -, de szerintem bölcsen, okosan félre kell tenni a lezser nyári ruhát és fel kell készülni a komoly mínuszokra, mert biztos, hogy ennek a sok pazarlásnak meglesz a börtje.”

Őseink küzdöttek a mi hazánkért, amelynek vizét édesnek, földjét termékenynek találták. Sok vért ontottak azért, hogy megvédjék és megőrizzék utódaiknak, számunka. Élünk ezen örökségünkhöz méltóan, ezzel a hagyatékkal!

Nagy Márta

KÖZÖNY

Pilis külterületéről 8-10 ember rendszeresen eljár a Képviselő-testület összejöveteleire, akik az ülés előtt az aktuális problémákról beszámolnak és az akut helyzetek megoldásához segítséget kérnek. A tisztelt Polgármester Úr és a tisztelt Képviselő-testület mindig megértéssel és készséggel áll a lakosság rendelkezésére. Ezt azért tartjuk fontosnak leírni, mert nem csak a problémákról és az elégedetlenségről kell beszélnünk, hanem a sikerekről és a pozitív hozzáállásról is, hiszen szerencsére ilyen is van bőven!

Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy a külterületen sokat javult a rendőrség munkája. Ma már kulturált és empátiával rendelkező, megoldást nyújtó fiatal rendőrökkel és szorosán mellettük önfeláldozóan dolgozó polgárőrökkel is találkozhatunk és beszélgethetünk. Olyan már nem fordul elő, hogy hiába hívunk segítséget, ami korábban többször is előfordult.. Reméljük, hogy a közös bizalomra épülő kapcsolat véglegesen eredményt hoz a bűnözés visszaszorításában és megelőzésében.

Ami viszont nagyon elszomorít és bánt bennünket, hogy az évente kétszer megtartott közmeghallgatáson - amely kifejezetten a lakosok érdekeit képviseli - az utolsó alkalommal csupán heten (!!!) tartottuk fontosnak képviselni Pilis érdekeit! Annak ellenére, hogy az üzletekben, orvosi rendelők várójában, temetőben, stb. csak az elégedetlenségről, problémákról hallani, holott van erre a célra külön rendezett összejövetel, a KÖZMEGHALLGATÁS.. Az itt megjelent lakosok már nem egyszer orvosolni tudták problémáikat, mert csak összefogva van a közösségnek igazi, problémamegoldó ereje!

Mi már csak remélni tudjuk, hogy a gazdasági válság hatásai nem semmisítik meg véglegesen az igazi emberi értékeket és az összefogás számúzi a közönyt. Mert meggyőződésünk, hogy csak összefogással, szeretettel és emberhez méltó tartással tudjuk megoldani problémáinkat, amely mindannyiunk érdeke!

Külön szeretnénk megköszönni Gajdosné Nagy Tímea képviselő-asszony önzetlen, őszinte, időt és energiát nem sajnáló, kedvességgel teli segítségét, legyen az családi, egyéni, vagy közügy. Ez a segítség számunkra mindig kincset jelent! Ezt a kincset: a jókedvet, a mosolyt, az őszinte emberi szeretetet kívánjuk Pilis minden lakójának és vezetőjének.

Barta Józsefné, Csalán István, Lehmayér Sándorné (külterületi lakosok)

Szerezz bölcsességet!

„Szerezz bölcsességet, és minden szerzeményeden szerezz értelmet!

Becsüld nagyra és felmagasztal téged! Dicsőséget hoz rád, ha magadhoz öleled.” /Péld 4,7-8/

Amikor ez a cikk megjelenik, már valószínűleg minden iskolában elkezdődött a tanítás. Az elsősök megismerkedhettek a kíváncsian várt tanító nénivel. A kilencedikesek új kapcsolatok kialakítását és új dolgok megismerését remélve kezdhették el az új tanévet. Akiket felsőbb iskolába vettek fel, megtehetik az első lépéseket életcéljuk, hivatásuk megvalósítása felé. Életcélja azonban nem csak a főiskolásnak kell, hogy legyen, hanem a legkisebb gyermeknek is, sőt szükség van reményre is abban, hogy azt elérheti. Ez ad erőt minden küzdelemhez. Ennek kialakításához és táplálásához kell a felnőttek segítsége. A „magadnak tanulsz”, és ehhez hasonló kijelentések önmagukban nem érnek semmit. A felnőttek reménytelenséget sugárzó beszéde és életmódja egész generációt tehet tönkre.

Óriási mennyiségű az a tananyag, amit el kell sajátítani gyermekeinknek. Kislányom idén érettségizett biológiából és kémiából, én pedig 38 évvel ezelőtt. Meg kellett látnom azt, hogy amit nekem kellett tudnom a jeles osztályzathoz akkor, az csak kicsiny töredéke annak, amit ma kérnek számon. A tudás tehát nagy léptekkel gyarapszik, de felvetődik a kérdés, hogy az ember ettől boldogabb-e? Különböző élethelyzetekben tudunk-e bölcsen dönteni? Segít-e a lexikális tudás abban, hogy kiegyensúlyozott emberi kapcsolatokat alakítsunk ki és értelmes, nem önmagunkat és másokat pusztító életet éljünk, hanem hasznosat?

Borzalmas, ha gyermekeink átveszik azt a vágyat, amit a felnőttektől hallanak, hogy „igyekezni kell minél kevesebb munkával minél több pénzt keresni”. Erre törekedve azonban lelkük egyre sivárabb lesz.

Az én meggyőződésem, hogy a szülői vagy iskolai tanítás-nevelés legfőbb célja kellene, hogy legyen a boldog élethez szükséges maradandó értékek átadása és megszerettetése, amelyek bölccsé tehetik az embert. Nem okossá, hanem bölccsé. Az Ószövetségben a bölcsesség eredetileg hozzáértést, szakértelmet jelentett. Úgy tartották, hogy az a bölcs, aki jól ért ahhoz, amit csinál. Az ókori népek életében a világ törvényszerűségeinek ismeretét és az azokhoz való alkalmazkodás képességét jelentette. Isten törvénye szinte útjelző táblaként mutatja a helyes irányt az ember számára minden döntés, ill. választás előtt. Elénk tárja „az életet és a jót, de a halált és a rosszat is” /5Móz 30,15/. A Biblia szerinti bölcsesség a jó úton járás, a helyes életvitel tudománya, azaz gyakorlati életbölcsesség. A bölcs lelkület, beszéd és cselekvés életfontosságú. Az embernek a boldogulása, egyáltalán az élete függ attól, hogy kellő bölcsességgel megtalálja-e a „jó életutat”.

A bölcsesség az előrelátás tudománya is. Lehetnek olyan szavaink és tetteink, amelyeknek törvényszerű a hátrányos következménye. Nagyon rossz dolog arra bízgatni valakit, hogy próbáljon ki mindent és amit nem talál jónak, azt vesse el. Miért kellene kipróbálni azt - nem kevés negatív következménnyel -, ami más életében már bebizonyosodott, hogy rossz?

A gyermeket és a tapasztalatlan fiatalembert tanítani kell. Ez pedig

az élet jó és rossz oldalát is ismerő „bölcsek” feladata. Tanítsuk meg a következő nemzedékeket, hogy nehéz, de érdemes jónak lenni és bölcs dolog istenfélelemmel és igazságra törekvéssel járni az életünk útját.

Hogyan lehet bölcsességet és értelmet szerezni? A fenti bibliavers arra utal, hogy megbecsüléssel, tisztelettel és szeretettel. Megbecsülni, tisztelni, szeretni azt, aki tanít, hogy ne legyen annyi belefásult, hivatását feladó, vagy ímmel-ámmal, csak fizetésért tanító ember. Megbecsülni, tisztelni, szeretni kell a gyermeket, hogy felismerhessük a benne lévő értékeket és gyarapíthassuk azokat. Ugyanígy kell viszonyulnunk a tudományhoz is, hisz az Isten bölcsességét mutatja, amelybe Ő enged egy kis bepillantást az ember számára. Bizonyosan sokak számára már elcsépeletté vált a szeretet szó, de mégis minden ismeretet használható életbölcsességgé a szeretet tehet. Paganíniról olvastam, hogy nagyon kevés tanulót vállalt, de a diákjait mindig aszerint választotta ki a sok jelentkező közül, hogy milyen szeretettel vették kezükbe a hangszerüket. Érzelmi kötődés nélkül nem igazán maradandó és használható a megszerzett tudás. Isten megismerésére is csak az képes, aki teljes szívéből szereti Őt.

A Biblia arra tanít, hogy „minden szerzeményeden szerezz értelmet!” Nem adják ugyanis ingyen az értelmet. Sok lemondással jár. Lehet, hogy anyagi hátránnyal is. Egyéni vagy nemzeti felemelkedésünk azonban csak az Istenben való hit és a tanulással megszerzett értelem útján lehetséges. Ez „dicsőséget hoz rád” – olvastuk a bevezető idézetben.

Ma a szülőknek egyre kevesebb idejük jut a gyermekeikre, ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg az erkölcsi normák közvetítése a gyermekek felé. Úgy hallottam, hogy mind az általános, mind a középiskolákban kötelező lesz a családi életre való nevelés. Ez nagyon jó szándékú igyekezet, de kérdés, hogy gyermekeink látnak-e pozitív életpéldát. Napjainkban 40 házasságból 25 végződik válással. Véleményem szerint az intézményesített elméleti tanítás nem sokat ér. Életbölcsességet csak az tud adni, aki bölcsen is él.

Szülők, nagyszülők, tanárok, politikusok, lelkészek, a jövő generációért felelősséget érző emberek! Ismerjük fel, hogy a bölcsesség, tudás, értelem, igazság, hűség, becsületesség, megfontolás és még sok pozitívum azért váltak az új generációk számára értéktelen, elvont fogalmakká, mert ezeket mi sem becsültük sokra és ezért nem is tanítottuk meg rájuk gyermekeinket.

Térjünk hát vissza az alapokhoz! A Biblia megtaníthat bennünket arra, hogyan lehet életünket Isten uralmának alapelveihez alakítani. Még sok teendőnk van ahhoz, hogy minden régen, vagy a közelmúltban végzett diák úgy nyilatkozhasson iskolájáról, mint Ady Endre:

„Tápláltad tovább bennem az erőt,
Szeretni az embert és küzdeni
S hűn állni meg Isten s ember előtt.”

Pálmai Zoltán, pünkösdi lelkész

„Ahhoz, hogy a gyermek boldog, nyílt, bátor emberré nőjön fel, szüksége van környezetében bizonyos melegségre, amit nehezen kaphat meg másként, mint a szülői szeretet révén.”

B. Russell

A hit dallama

Pekka Simojoki és az EtCetera énekkar 12 év után újra koncertkörútra érkezett Magyarországra. A balatonszárszói, fonyódi Szélrózsás, pilisi, erdélyi és szarvasi koncertek közben sikerült Pekka Simojokival, az egyházunkban és a világ sok táján népszerű finn zeneszerző-énekesrel interjút készíteni. Pekka Simojoki a riihimäki gyülekezet kórusával, az EtCetera kórusossal énekelt.

PÁ: Pekka, koncertjeiteket hallgatva elgondolkodik az ember, hogy honnan származik ez a zenei sokszínűség, ami a zenétekből és a dallamokból árad? Milyen zenei hatások érvényesülnek az általad komponált keresztyén zenei dallamokban?

PS: Gyermekkorom nagy részét Afrikában, Namíbiában töltöttem. Szüleim ott voltak misszionáriusok, és talán életem legmeghatározóbb 8 évét töltöttem ott velük. Namíbiában abban az időben még háború volt, nehéz körülmények között hirdették Isten igéjét az európai misszionáriusok az ott lakó embereknek. Életemre nagy hatással volt Afrika – az emberek temperamentuma, a lelkesedésük, a zenéjük, a szabadulás örömeivel átítatott hitéletük és istentiszteleteik. Emlékszem, hogy az első gitáromat is Namíbiában készítettem – egy olajoshalas dobozból és drótokból. Azokat a dallamokat hallgattam, amelyeket édesapám vett fel magnóra - eredeti, ősi afrikai dallamokat. Amikor már később magam is komponáltam és keresztyén zenész lettem, ezek a dallamok visszaköszöttek és ma is hallhatóak a dalokban.

PÁ: Gyermekkorodtól kezdve meghatározó volt számodra az, hogy te hívő családban élsz és evangélikus keresztyén ember vagy?

PS: Természetesen, ez nagyon sokat jelentett, de 17 éves koromban az én életemben is eljött az a pillanat, amikor az Istennel való kapcsolat tudatos, személyes kapcsolattá vált. Emlékszem, hogy egy ifjúsági tábor után letérdeltem az ágyam mellé és megkérdeztem Istent, hogy akkor most tényleg igaz az, hogy én Benne hiszek és Hozzá tartozom? Azt is elmondtam, hogy ha igen, akkor én elhatározom, hogy dalokat fogok írni Neki. Mindeközben nagy hatással volt rám Jaakko Loytty zenéje, megismerkedtem Anna-Maria Kaskinennel, sok nemzetközi keresztyén zenét is hallgattam, és éreztem, hogy a zene az az ajtó, amelyet Isten megnyitott nekem. Egy zenekart is alapítottam és elkezdődött az én zenei életem és szolgálatom a finn evangélikus egyházban.

PÁ: Pekka, már többször hallottalak koncerteken is beszélni arról, hogy másként látod az afrikai istentiszteleteket, mint az európaiakat? Milyen különbséget látsz közöttük?

PS: Nos, már gyermekkoromban láttam és tapasztaltam, hogy Namíbiában az istentiszteleteken lelkesedést, visszajelzéseket, mosolyokat láthat az ember. Ehhez képest, amikor visszatértem Finnországba úgy éreztem, hogy az emberek azért mennek a templomba, hogy egyedül legyenek, és nem azért, hogy az Istennel és az egymással megvalósulható közösséget átéljék. Mind a mai napig hirdetem, hogy erre a közösségi élményre, erre az öröme és felszabadultságra szükségünk van. Ezért született meg egy finn keresztyén fesztiválra az Afrikai Mise liturgia, amely egy új típusú, énekekben, szóban és aktív istentiszteleti részvételre épül. Az Afrikai Mise megszületése után érezhető változás történt az istentiszteleteinkben, és én úgy éreztem, hogy Isten valóban kinyitotta előttem azt az ajtót, amelyen be kell lépnem. A Tamás-mise például 6 évvel később, más megújult

istentiszteleti liturgiákkal együtt, az Afrikai Mise után született.

PÁ: Mostani koncerteken először hallottam töletek olyan énekeket, amelyek a mostanában ismertté vált dicsőítő énekek stílusára hasonlítanak leginkább. Mit gondolsz erről az új zenei irányról, a dicsőítő, ún. Hillsong énekekről?

PS: Az emberek időről időre vágnak új zenei irányzatokra, új zenei stílusokra. A Hillsong énekek egyfajta válaszként születtek erre. Új lemezemnek is ez a címe – Praise/Dicsőítés. A megszületett dalokra hatással volt ez az irányzat, de igyekeztem azt a teológiai gondolatiságot és hitvallást megszólaltatni bennük, ami az én egyházamra és környezetemre jellemző. Egy kis veszélyt látok abban, hogy ezekben a dicsőítő énekekben csak az érzésekre reflektáljunk. Fontos, hogy megszólaljon bennük az a teológiai mélység is, amit mi lutheránus örökségként tudhatunk magunkénak. Mindemellett nagy értéke ennek az irányzatnak az öröm megszólaltatása, amire világunkban és életünkben nagy szükségünk van. Próbálok megfogalmazni dallamban és szövegben is azt, hogy a dicsőítő énekek mitől lesznek a mi énekeink, mitől tudnak valós, hitbéli mély üzenetet megszólaltatni. Nagy kérdés, hogy mi hogyan dicsőítjük Istent, hogyan adunk hálát életünkért, Krisztusban való megváltottságunkért. A Hillsong énekek számomra nem valaminek az utánzását jelentik, hanem egy új útnak, egy új stílusnak a kipróbálását és a saját válaszom megtalálását.

PÁ: Azt hiszem mindenkire, aki a koncerteket meghallgatta, nagy hatással volt az EtCetera énekkar is. Mit tudhatunk róluk?

PS: Az EtCetera Riihimäki városának evangélikus gyülekezetében született. Olyan volt ifjúsági énekkarosokkal kezdtük, akiknek még felnőtt korukban is volt kedvük énekelni. Az énekkar minden tagja 18 évesnél idősebb. Egyfajta missziót szerettem volna ezzel is megvalósítani a felnőttek felé, hogy ők is újra otthonra találjanak a gyülekezetben, az egyházban, egy speciális missziói, zenei szolgálaton keresztül. A kóruspróbákon kívül havonta egyszer ún. Little Light (Kis fények) estéket rendeztünk, amelyeken kötetlenül énekelünk, beszélgettünk és Isten üzenetére figyeltünk. Ez a mozgalom sokfelé elterjedt az evangélikus gyülekezetekben. Az EtCetera énekkarral sokfelé megyünk koncertezni is, lemezeket is adunk ki, nagy élmény velük énekelni és zenélni.

PÁ: Pekka, milyen érzés újra Magyarországon lenni, itt koncertezni?

PS: Magyarország és Pilis számomra mindig azt jelentik, hogy hazaérkezem. Már nagyon vártam a találkozást, jó élményt jelentettek a koncertek és annak különösen is örülök, hogy

erdélyi gyülekezetekbe is eljuthattunk. Remélem, hogy a koncertjeink hitbéli megerősödést is hoznak azok számára, akik eljöttek és hallgattak bennünket, mert a dalok között elhangzó bizonyágtételek számunkra nagyon fontosak. Külön köszönöm a pilisi evangélikusoknak, hogy ilyen jó kapcsolatban lehetünk, és örömmel várom a folytatást.

PA: Pekka, nagyon köszönöm az interjút és mi is bízunk abban, hogy hamarosan újra hallhatunk benneteket Magyarországon énekelni. Külön köszönet azért, hogy koncertjeitek után mindannyian hitben és lélekben megerősödve térhettünk haza!

Az interjú szövege megjelent az Evangélikus Élet c. hetilapban és a Pilisi Evangélikus Gyülekezet internetes blogján (<http://pilisievgyul.blogspot.com>).

Pángyánszky Ágnes

FINN EVANGÉLIKUSOK PILISEN

Közel 30 éve működő testvérgyülekezeti kapcsolat van a finn Kontiolahti városában élő és a pilisi evangélikus között. Kontiolahti Finnország észak-keleti részén, Joensuu városához közel található. A gyülekezet egy egész nagy területet foglal magába, 19000 evangélikus tartozik hozzá.

2012. augusztus közepén 6 napot Pilisen töltöttek a kontiolahtiak, hogy találkozhassanak velünk, pilisi evangélikus testvéreikkel. Minden második évben felváltva történik egy ilyen találkozás, hol Pilisen, hol Kontiolahtiban. A finn testvérek 20 fővel érkeztek Pilisre, vezetőjük Jukka Reinikainen lelkész, akit elkísért felesége, Tiina Reinikainen joensuui evangélikus lelkész és kislányuk is.

A testvérgyülekezeti látogatás egyik kiemelkedő eseménye a Pilisi Polgármesteri Hivatalban tett látogatás volt. Szabó Márton polgármester úr információt adott

városunk helyzetéről és kölcsönösen megajándékozták a kontiolahtiak és a pilisiek egymást a két város nevében is. Testvérgyülekezetünk megismerhette gyülekezetünk aktuális helyzetét és látogatást tettek a Pilisi Evangélikus Szeretet-szolgálatnál is, hogy megismerjék a 2012 januárjában elinduló evangélikus segítő szolgálatot. Örömmel látták, hogy a városi önkormányzat és a gyülekezet között ilyen szépen fejlődik a kapcsolat és üdvözlötüket és jókívánásaikat fejezték ki minden pilisi polgár felé. Ők is imádkoznak azért, hogy a sokszor nehéz magyarországi anyagi helyzet ellenére a pilisiek ne veszítsék el hitüket és reménységüket az életben és

Istenben.

A kirándulások és közös ebédek, vacsorák mellett a vasárnap délelőtti ünnepi istentisztelet igazán felemelő alkalma volt a találkozásnak. Megélhettük azt, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk mindannyian, a világ bármilyen táján élünk is. A látogatás búcsúestjét a Sipitő Pihenőparkban tartottuk, ahol énekléssel, áhítattal és köszöntésekkel búcsúztunk egymástól. A vendéglátó és családok, a szervezők és az egész gyülekezet könnyes szemmel búcsúzott a kedves kontiolahti testvérektől. Bízunk benne, hogy rövidesen újra találkozunk!

Näkemin! Viszontlátásra!

Pángyánszky Ágnes evangélikus lelkész

Tájékoztató

A HÍRNÖK Pilis Önkormányzat lapja XVIII. évf. 3. számának 7. oldalán „EGY MINDENKIÉRT?” cím alatt megjelentetett olvasói levéllel kapcsolatban érkezett olvasói válaszelet a kiegyensúlyozottság és a közvélemény tájékoztatása céljából tesszük közzé:

„A valótlan, ezáltal sérelmes és személyhez fűződő jogot sértő állítások miatt Lengyel Istvántól elnézést kérünk.

Lapunk XVIII. évf. 3. szám 2012. júniusi számának a 7. oldalán Hadas Jánosné jegyzésével „EGY MINDENKIÉRT?” – Igaz történetek Pilisről. címmel megjelentetett cikk valótlan tényeket közölt, illetve valós tényeket tüntetett fel hamis színben.

A cikk alapján kétséget kizáróan beazonosítható Lengyel István a Pilis Összefogás Egyesületet nem jelentette fel. Közöttük birtokvédelmi eljárás volt folyamatban, amely eljárás során Lengyel István birtokvédelmi kérelmének Albertirsa Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2011. október 18. napján kelt 01-4920-4/2011. sz. határozatával helyt adott és kötelezte a Pilisi Összefogás Egyesületet a „sportudvar használatának megszüntetésére. Az egyesület által „sportudvar”-nak nevezett terület használatának megszüntetésére, jelen határozat ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kereseti kérelmet Ceglédi Városi Bíróság 5.P.21.141/2011/6. sz. végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította.

A cikk valótlanul állította, hogy:

- Lengyel István feljelentette az egyesületet,
- a pilis önkormányzat kötelezte az egyesületet a kerítés magasztására és megerősítésére, ez azonban nem történt meg,
- a távolság és zajszint tényleges mérése nem történt meg,
- a pilis önkormányzat ténylegesen nem vizsgálta ki alaposan Lengyel István panaszát,
- a szóbanforgó terület átminősítése „játszóterré” nem a jogszabályi előírások szerint történt,
- az egyesület bírósághoz fordult, amelynek döntése szerint a keresetet elutasította.

Az egyesület a birtokvédelmi végzésben meghatározott kötelezettségének maradéktalanul a mai napig sem tett eleget, minderre figyelemmel jelenleg is folyamatban van az Albertirsa Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala által kezdeményezett végrehajtási eljárás, amely „különböző” hivatkozás-ok miatt még nem került ténylegesen foganatosításra.

A valótlan, egyúttal sérelmes állítások miatt Lengyel Istvántól elnézést kérünk.”

Ahhoz, hogy a gyerekek fölnőjenek, nem kell külön szoba, mindegyik szobába külön tévé, a gyermekneveléshez család kell.

Papp Lajos

Rendőrségi Hírek

Tisztelt Lakosok !

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a Monori Rendőrkapitányság vezetésében történő változásokkal összefüggésben 2012. július 1-jétől a Pilisi Rendőrőrs parancsnokát Kiss Gábor r. őrnagy Urat a Monori Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály vezetésével bízták meg. A parancsnoki teendőket ideiglenesen Kádár Zoltán r. főtörzsszázados őrsparancsnok helyettes látja el. Új őrsparancsnok előreláthatóan szeptember 1-jétől kerül az őrs élére.

Közeledik a betakarítási szezon, érnek a gyümölcsök. Minden évben visszatérő gondot jelentenek a megszorodó mezei lopások. A rendszerváltozást követő termelőszövetkezetek felbomlása óta nincs mezőőri szolgálat Pilisen. Ennek hiánya minden évben érezhető, de a rendőrőrs állománya kiemelt figyelmet fordít erre és megteszi a szükséges intézkedéseket a lopások megelőzése, az elkövetők azonosítása és elfogása érdekében. Rendszeresen és visszatérően ellenőrizzük a pilisi, nyáregyházi, csévharaszi és vasadi gazdák földterületeit, mivel nem csupán Pilis város illetékességi területén látunk el járőrszolgálatot. Közös szolgálatokat szervezünk a közterületfelügyelőkkel, polgárőrökkel, erdészekkel, vadászokkal, amely során igénybe vesszük a birtokukban lévő terepjáró gépkocsikat, amelyek használata nagy segítséget jelent a külterületeken.

Kérjük a gazdákat, hogy ők is tegyenek meg mindent - törvényes keretek között - veszélyeztetett értékeik védelme érdekében, hiszen csak közös összefogással tudunk eredményt elérni!

Az utóbbi hónapban ismét több kerékpárt loptak el a vasútállomásnál lévő kerékpártárolóból. Minden esetben lezárt kerékpár került eltulajdonításra. Nehezíti a felderítést, hogy a kerékpárok gyári számát, egyéb azonosítóját csak kevesen tudják megadni. A Képviselő-testület felé jelzéssel élünk annak érdekében, hogy a Rákóczi út, Vasút utca kereszteződésénél található térfigyelő kamera olyan helyre kerüljön áthelyezésre, ahonnan beláthatja a kerékpártárolót, ami nagyban megkönnyíthetné az elkövető(k) beazonosítását, elfogását. Reményeink szerint ez hamarosan meg fog történni.

A kerékpárlopások nem csupán a pilisi vasútállomásnál történtek, a vasútvonal melletti településeken (Albertirsa, Monor, Üllő, Vecsés) is elszaporodtak. Az albertirsai és monori térfigyelő kamerák felvételei alapján sikerült Üllő MÁV állomásnál egy főt elfogni bűncselekmény elkövetése közben. A kihallgatás során 2012. április és július közötti időszakra vonatkozóan 30 db kerékpár ellopását ismerte be.

Közeledik az iskolakezdés. A gépjárművezetőknek

fokozott óvatossággal kell közlekedniük az oktatási intézmények, óvodák környékén, főként a Szabadság téri és Luther téri intézményeknél jelentenek gondot reggeli időszakban, az iskolához érkező szabálytalanul megálló gépjárművek. Kérjük a gyermeküket iskolába és óvodába szállító szülőket, hogy a közlekedési szabályok betartásával álljanak meg és szállítsák ki a gyermekeiket a járművekből! Ne alakítsanak ki balesetveszélyes helyzeteket!

Felhívjuk a szülők figyelmét a járművekben kötelező gyermekbiztonsági rendszerek, ülések használatára! Szabálysértést követ el, aki a gyermeket annak használata nélkül szállítja és 30.000 Ft fix pénzbírsággal súlytandó. Előfordul, hogy a jobb oldalon helyet foglaló, biztonsági övet nem használó felnőtt ölében ül a gyermek. Az elkövetett szabálysértésen túl mindez nagyfokú felelőtlenség is! A jármű hirtelen fékezése esetén a felnőtt - a tehetlenségi erő miatt - a saját testével a műszerfalnak nyomva okozhat sérülést a gyermeknek. Nem lehet arra hivatkozni, hogy én vigyázok, lassan haladok, egy hirtelen, előre nem látható akadály (kutya, szabálytalan közlekedő, stb.) miatt bármikor előfordulhat egy hirtelen fékezés, kormánymanóver, amely együtt jár az esetleges sérülés veszélyével is! Gyermekeink biztonságát leginkább ezen biztonsági rendszerek rendeltetésszerű használatával érhetjük el!

Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a hatékony bűnmegelőzésre csak közösen vagyunk képesek úgy, hogy Önök is megtesznek minden maguktól telhető annak érdekében, hogy ne váljanak bűncselekmény áldozatává.

A rendőrség hatáskörébe tartozó cselekmény észlelése esetén kérem Önöket, hogy hívják munkaidőben (ügyelet hiánya miatt) a Pilisi Rendőrőrsöt: 06-29/498-128, azon kívül a Monori Rendőrkapitányságot: 06-29/410-726, illetve a 107-es telefonszámot.

Pilis Város körzeti megbízottjának Kiss Zoltán r. főrm elérhetősége: 06-20/412-2490, fogadóórája minden páros hét csütörtökön 08.00-10.00 között kerül megtartásra a rendőrőrs épületében.

Kádár Zoltán r. főtörzsszázados őrsparancsnok helyettes

HÍRNÖK

a Pilisi Önkormányzat lapja

Kiadja Pilis Város Önkormányzata,

2721 Pilis, Kossuth L. u. 47.

Felelős kiadó: Szabó Márton polgármester

Szerkesztő: Lasán Judit 06-29/696-324

e-mail: lasanjudit@pilis.hu

tördelés: Varju Zoltán 06/70-313-8861

Kilátó Kiadó, Ócsa, Pf. 33. Tel.: 20/462-8132

Készült 3500 példányban

Egy életút könyvekkel, tankönyvekkel, tudománnyal, kutatással, régi és új gondolatokkal kikövezve..

Hogy érzi magát kedves dr. Hunyadi László?

Él közöttünk itt Pilisen egy ember nagy-tudással a fejében és sok-sok diplomával a zsebében. Sok fiatal talán nem is ismeri. Sokan talán nem is hallottak róla. Igaz, régen nagyon sokan ismerték, hiszen évtizedekig fotózott és fényképeket hívott elő a falu lakosságának. Az elmúlt években viszont már nem nagyon látta senki, mostanában nem sokan találkozhattak vele, főleg amióta teljesen visszavonult és amióta egy kicsit néha-néha betegeskedik..

Pedig kell, hogy ismerjük őt! Kell, hogy tudjunk róla, hiszen az elmúlt évtizedekben már oly sokszor öregbítette tudományos munkásságával és tudományos hírnevével Pilis jó hírnevét.

Dr. Hunyadi László csendes, visszavonult életet élt világeletében. Évtizedekig a reggeli vonattal elment otthonról, az estivel haza érkezett, éjjel pedig könyveket, tanulmányokat írt, vagy dolgozatokat javított, tanult. Ő az az ember, aki már több évtizede műveli azt az oly divatosan csengő és mostanában újdonságként bevezetett gondolatot, ami az egy egész életen keresztül tartó tanulás fontosságát hangsúlyozza.

Szinte megszámlálhatatlan az iskolai végzettsége. Oklevelek, bizonyítványok, kitüntetések, elismerések és egyetemi végzettségek dokumentumait veszi elő számomra az íróasztala fiókjából, aminek kiadási dátumait hosszasan nézegetjük, hiszen fejből ezt a sok-sok időpontot már nem is lehet pontosan megjegyezni és felsorolni.

Dr. Hunyadi László 1936-ban született Pilisen. Végzettsége szerint - ezt olvashattam a Révay Új Lexikonban is - geológus, térképész és geográfus. Az ELTE Természettudományi Karán 1961-ben szerzett geológus oklevelet, majd ugyanott a geokartográfus szakot is elvégezte, 1963-ban térképész végzettséget szerzett. 1966-ban a földrajz-doktori címet is megszerezte, majd a BME Építésmérnöki Karán építőanyag-ipari és építésföldtani szakmérnöki szakon is végzett 1975-ben. Ezt követően a Gépészmérnöki Kar Mérnök-tanári szakán, a geológus mérnök-tanári oklevél megszerzése következett 1979-ben, amelyet a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián 1985-ben megszerzett hittanszakos tanári képesítés megszerzése követett - egy kicsit már más szakterületekre is kilépve. 1996-ban az ELTE TTK-n a földrajz szakból doktorált, majd 1996-ban a földrajztudományok kandidátusa lett.

Dolgozott a Magyar Állami Földtani Intézetnél, ahol térképrajzoló és térképszerkesztő volt, majd az Országos Vízkutató Vállalat hidrológusaként dolgozott. Azután a Szabó József Geológiai Technikum tanára, majd a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola Geotechnika Tanszék főiskolai adjunktusa volt. Ezt követően a Geológiai Szakközépiskola műhelyfőnöke és igazgatóhelyettese, majd az I. kerületi Építőipari Szakközépiskola mérnök-tanára lett. 1978-1981 között Pilisen földtani szakértő és vállalkozóként dolgozott, majd a szentendrei Ferences Gimnázium tanára és szaktanácsadója lett. Ezt követően két évig a budapesti Bródy Imre Gimnázium vezetőtanára, majd a Deák Ferenc téri Evangélikus Gimnázium tanára lett. Ekkor történt, hogy kinevezték a Miskolci Egyetem Bányamérnöki Kar Földrajz - Környezettani Tanszék egyetemi tanszékének docensének és paralel az ELTE TTK Regionális Földrajz Tanszék oktatója is lesz 1997-től egészen a nyugdíjazásáig. Mindezek mellett a Katolikus Középiskolák Főigazgatóságának földrajz-szakfelügyelője, majd az országos földrajzoktatás országos szakértője.

Kutatási ágazatain és szakterületein belül a mérnökgeológia és geomorfológiai térképezési problémákkal, a földrajz és földtan

oktatás kérdéseivel, valamint történeti, társadalom és vallásföldrajzzal foglalkozik.

Úttörő jelentőségű munkát végzett a vallásföldrajz kutatása terén - írja a Révay Új Lexikon -, hiszen „magyar nyelven elsőként adott átfogó képet a világvallások földrajzi elterjedéséről, illetve a Kárpát-medence vallásföldrajzáról.”

A leírásban is olvasható, - bár én is több kiadást láttam műveiből, sőt, a vallástörténeti vizsgámra én magam is dr. Hunyadi László könyveiből készültem fel -, hogy számos térképészeti, geológiai, vallástörténeti és földrajz tankönyvet írt és szerkesztett. Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy 1983-ban a Magyar Földrajzi Társaság tagjai közé is beválasztották.

Fő munkái: Iskolai térképeink domborzatábrázolása - ez egyetemi doktori értekezés is. Térképismeret. Geológia, - egyetemi jegyzet. Alkalmazott földtan. Történeti földtan. A világ földrajza - amely kandidátusi értekezés is egyben. Csillagászati és általános természeti földrajz 14-15 évesek számára. Általános társadalom és gazdaságföldrajz középiskolások számára. Az emberiség vallásai az őskortól napjainkig. A Kárpát-medence vallástörténeti földrajza. De társszerzőként is megszámlálhatatlanul sok könyvben szerepelnek tanulmányai és eszmefuttatásai.

Az általa írt könyveket, bizonyítványokat és diplomákat nézegetve előkerültek a fiók mélyéről az elismeréseket igazoló kitüntetések és oklevelek is. Hogy csak a legfrissebbeket ismertessem, az ELTE Szenátusa által 2011. októberében kiadott „aranyoklevél”, amelyet a „Természettudományok területén, ötven éven át kifejtett értékes szakmai tevékenységének elismeréseként” kapott.

De kapott elismeréseket, illetve okleveleket, a sikeres diákjaiért is, pl. Sótonyi Gergely pilisi tanítványának eredményes felkészítéséért is, aki a „Földtani örökségünk” című pályázaton II. díjat nyert. 2011. október 15-én szintén kitüntették, amikor a „Magyarhoni Földtani Társulat Választmánya, dr. Hunyadi László tagtársnak, a kiemelkedő oktatási és közművelődési tevékenységéért, Lóczy Lajos emléklapoktet adományozott” - olvasható a plakethez mellékelte oklevélen.

Dr. Hunyadi László 1996-ban nyugdíjba ment, de a nyugdíj mellett is dolgozott, hiszen 2002-ig az ELTE és a Miskolci Egyetem docense volt, sőt, még azon túl is sokáig tanított a nyugdíj mellett óraadó tanárként.

És ezzel még nincs vége a történetnek, dr. Hunyadi László még mindig dolgozik! Pár hónapja készült el a legújabb könyvével, amelynek címe: a „Magyarország történeti földrajza”. A könyv a Közoktatási Modernizációs Közalapítvány támogatásával készült a Magyar Millennium alkalmából. A könyvet, Bajcsy Lajos és Szatmári Tamás már lektorálta.

A könyv kiadásra kész. Bele is lapozgattunk. Csak egy szponzor kellene a kiadáshoz.. A szerző előszavából, ill. a könyv tartalomjegyzékéből megtudhattam, hogy egy sokoldalú, több oldalról megvilágított „alkotásról” van szó, aminek célja „egy egymást megbecsülő, segítő, testvérként szerető, „új magyarság” kinevelése, hiszen egy „hazafias, erkölcsös ifjúságot kell ahhoz felnevelnünk, hogy egy erősebb, igazságosabb, újabb ezer esztendőig fennállni képes Magyarországot sikerüljön felépítenünk”.

Hunyadi László szerint azonban mindez nem lehetséges a múlt és a történelem ismerete nélkül. „A múltra visszatekintve kell a jelenben élnünk és a jövőt építenünk és a társadalmi, erkölcsi és vallási problémáinkat megoldanunk. A magyar nemzetnek, mint hazának tapasztalata a tér és idő koordinátaiba helyezve, a közös szülőföldhöz és azonos nemzeti hagyományokhoz (anyanyelv, vallás, kultúra) való ragaszkodásban - azonosulásban nyilvánul meg. A magyar múlthoz például elválaszthatatlanul hozzátartozik a kereszténység, amely több mint egy évezrede alakítja kultúránkat. Hazánk, nemzetünk megújulását és egységét leginkább a keresztény gyökerek életrekeléséről, az új evangelizálástól remélhetjük! Ennek szellemi hozzájárulása, segítése kíván lenni ez a könyv. Az „őstörténeti vallásföldrajz” alcím alatt a vallások és egyházak idő és térbeli elterjedését, fejlődését, tevékenységét és a

vallási élet alakulását ismerteti, rámutatva a vallás és a földrajzi környezet összefüggéseire és kölcsönhatásaira. Az „ezer éves magyar kereszténység” címszó alatt található összegző jellegű bemutatás nem könnyű feladat - írja Hunyadi László a bevezetőjében -, hiszen a szerzőnek sokszor saját belátása szerint kell döntenie, kit és mit tart fontosnak és bemutatandónak a vallási jelenségek és személyek közül.

A kiadásra váró könyvben, „a mindenkori térbeli keret, a Kárpát-medence, az időkeresztmetszetek egymásba kapcsolódó sorozatában, a vallási térszerkezet változásait és a kereszténység paradigmaváltozásait kiemelve. A Magyarság történeti vallásföldrajza c. könyv részletesen bemutatja a magyar nép nemzeti és vallási arculatának alakulását, a honfoglalás előtti korszaktól napjainkig - a mindenkori földrajzi környezet tükrében. Felvázolja a magyarság kialakulásának útját, a honfoglalását, ősvallását és a Kárpát-medence korabeli lakóinak társadalmi, etnikai, vallási jellemzőit. Követi a keresztény állam és egyházszervezet kialakulását és változásait a középkor évszázadai alatt is. Majd felvázolja a kora-újkori török invázió következményeit, a reformációt, a katolikus megújulást, az etnikai és vallási módosulásokat egészen 1790-ig. Jellemzi az újkori társadalmi- vallási átalakulás folyamatait és annak állomásait. Vizsgálja a trianoni tragédia politikai, etnikai, vallási következményeit, a magyarországi és határon túli (Kárpát-medencében élő) magyarság hitéletét, egyházszervezetét, túlélési technikáját és a négy évtizedes kommunista diktatúra alatti vallásüldözést és azok következményeit.

Ez a kiadásra váró könyv számot ad a magyarság nemzeti jövőképeiről, etnikai és vallási azonosságutadatáról és értékrendjéről. Ismerteti a rendszerváltozást követő évtized vallási és egyházi állapotát. Tájékoztat a történeti egyházaink jellemvonásairól, történetéről, struktúrájáról és intézményeiről. Ez a könyv – a szerző elmondása szerint -, felhívja a figyelmet a társadalom és a vallásélet válságjelenségeire a vallási és erkölcsi megújulás lehetőségeire és a vallások és egyházak, valamint a keresztény hívek elkövetkezendő és nagyon fontos, megvalósításra váró feladataira. Végül, bemutatja a magyar népi vallásosságot és az elterjedőben lévő vallási turizmus okait és jellemzőit.

A könyv megírásának elsőrendű célja az volt, hogy az oktatást és az ismeretterjesztést szolgálja - magyarázza Hunyadi László -, hiszen sok ismeretanyagot tartalmaz, sok névvel, eseménnyel és számadattal. Hunyadi László azonban bízik abban is, hogy sikerül majd egy mecénás segítségével kiadót találnia és a témában tájékozódni kívánók számára is rövidesen kellő eligazítást és tájékoztatást nyújt majd ez a most elkészült könyve is.

Szerinte ugyanis - ezt a bevezetőjében is leírta -, az „Isteni gondviselésnek és a kereszténységnek köszönhetjük azt, hogy egy évezred annyi vihára, szenvedése és üldöztetése ellenére még ma is él és továbbra is élni fog a magyar nemzet a Kárpát-medencében. Mert azt mindenkinek tudni kell, hogy a tízparancsolat és a krisztusi szeretet életszabályai igenis meghatározzák az emberi együttélés és a személyiség kibontakozását, hiszen csak az erkölcsi parancsok betartása teszi lehetővé az emberséges életet és az emberséges kapcsolatokat.”

Mert nekünk itt és most - fejezi be eszmefuttatását Hunyadi László -, egy emberhez méltó élet és életszemlélet feltételeit kell rövid időn belül kialakítanunk, egy új szemléletű, egymást szerető és egymást becsülő új magyarsággal, akinek egy új szemléletű, egymást szeretni tudó, hazafias és erkölcsös ifjúságot kell majd úgy magunknak, mint hazánknak kitaníttatni és felnevelni.

Dr. Hunyadi László nevét a Révay Új Lexikonon túl a világhálón és a „szentendrei arcképcsarnok” közismert emberei között is megtalálhatjuk, hiszen 1981-től 1996-ig a Ferences Gimnáziumban is tanított. A róla szóló leírásban az is olvasható, hogy Pilisen született, Pilisen él. Az Európa Értékrendjéért Pedagógia Egyetemes szakértője, a Katolikus Kerettanterv egyik szerkesztője. A geológiai szakközépiskolák tankönyvsorozat főszerkesztője, ami közül négynek a szerzője, egynek pedig a társszerzője és hogy

1985-től vallástörténeti-vallásföldrajzi kutatásokat folytatott, a rendszerváltás után pedig az új szemléletű középiskolák földrajzi tankönyvsorozatának megírására vállalkozott. Az internetes kutakodásom során az is kiderült, hogy a magyar földrajztudósok és a magyar geológusok jegyzett névsorában is szerepel.

Hunyadi László neve mellett tehát mindig és mindenütt szerepel Pilis neve, sőt, időnként a lakáscíme és telefonszáma is, ezért írtam a bevezetőmben, hogy munkásságával már nagyon régóta öregbíti Pilis jó hírnevét.

Ennyi komoly, tudományos és elgondolkodtató beszélgetés után végezetül a következő kérdést tettem fel beszélgető partneremnek: „Kedves dr. Hunyadi László, kérem, beszéljen nekünk és az újságolvasóknak arról, hogy az egy évvel ezelőtti teljes visszavonulása után hogy érzi magát itthon, az otthonában, a régi, aktív, és nagyon mozgalmas életétől egy kicsit elzárva?”

Jól! – hangzott a határozott válasz. Nem unatkozom. Kutatgatok. Írogatok. Állandóan dolgozom. Igaz, a fájós lábam néha megakadályoz abban, hogy azonnal eljussak egy-egy fontos adatért a könyvtárba vagy a levéltárba, de némi segítséggel, ez is mindig megoldódik, sőt, a saját könyvtáramban való kitartó kutakodás is elősegíti az időnként felmerülő kérdésekre megadandó pontos válasz megtalálását.

Hétvégeken pedig eljászadozom a csodálatos és már most is nagyon okos unokámmal, mert a fiamék ilyenkor mindig hazajönnek és együtt van a család. Ez a tény egy új időszámítást ad az életemnek! A többi napon pedig dolgozom. Olvasgatok, vagy a kertemben pihenetek és újra várom a hétvégét. A diákjaimmal is tartom a kapcsolatot, sokan meglátogatnak, vagy telefonálnak, minden fontos dolgot tudok róluk. Az idő elszállt. Tavaly voltam 75 éves! Még a pilisi Polgármesteri Hivataltól is kijöttek gratulálni és felköszönteni. Most hallottam, hogy fenn vagyok Pilis Város honlapján is „Akikre büszkék vagyunk” cím alatt felsorolva. Nem is tudtam róla! Jól esett!

Igen! Jól vagyok! Csak azért vagyok néha elkeseredve, mert ma már nem tudok a fájós lábam miatt annak utána járni, hogy valaki végre kiadja a több év munkája által megszületett új könyvemet. Pedig nagyon szeretném már ezt is kinyomtatva látni! Sőt, azt is nagyon szeretném, ha a diákjaim és mások diákjai is végre forgathatnák és mindannyiunk hasznára okulhatnának és tanulhatnának belőle. Ez valóban nagyon jó lenne!

Kedves pilisi lokálpatrióták, kedves pilisi vállalkozók, kedves pilisi egyházi és állami intézményvezetők! Nem tudna ebben a dologban valaki egy kicsit segíteni dr. Hunyadi Lászlónak? Ezzel talán mi is „öregbíthetnénk” egy kicsit Pilis jó és pozitív hírnevét...

Ölvedi Krisztina

Az energiaital

Azt talán sokan tudják, hogy az energiaitalok őshazája Japán, és hogy az éjszakai műszakban megfáradt dolgozókat szerették volna felpörgetni vele eredendően. Aztán a szívdobogtató ital egyre népszerűbb lett, a benne levő taurin, koffein, ginszeng és guarana pedig felkerült az éjszakai, az egyetemisták és a másnaposok szent életmentő összetevőinek listájára. Mielőtt azonban energiaitalt energiaital után bontanánk, jó, ha az egészségügyi kockázataival is tisztában vagyunk. Íme a hat legfontosabb tény: 1. Az energiaitalok átmenetileg felpörgetnek, növelik a teljesítményt, de utána még erőteljesebb fáradtság jelentkezik. 2. Az energiaitalok olyan anyagokat tartalmaznak, amelyek túlzott fogyasztása súlyosan károsíthatja a szervezetet. Okozhatnak szédülést, álmatlanságot, izzadást, gyors, erős szívdobogást, hányingert, hányást, hasmenést. Erős vízhajtó hatása miatt fogyasztása hamar a szervezet kiszáradásához vezethet, amely hirtelen szívmegállást és halált is okozhat. 3. Az energiaitaloknak magas a cukortartalma, ez könnyen elhízáshoz vezethet, habár tény, hogy a chipsadó bevezetésével több édesítőszer (ami szintén káros lehet) került a legtöbb italba. 4. Az energiaital és az alkohol együttes fogyasztása végleges károsodást okoz a májban, a szívben, és a vesében is. 5. Az energiaital nem alkalmas önmagában folyadékpótlásra. 6. Gyors hatása annak köszönhető, szénsavtartalma megnyitja a gyomor zárógyűrűt, ezáltal az elfogyasztott ital gyorsan a vékonybélbe kerül, és hatóanyagait gyorsan fel tudnak szívódni.

forrás: HaziPatika.com/ANTSZ2012.01.23

Üzleteink:

2721 Pilis, Szabadság tér 1/d.
Mobil: 30/708-7413

2721 Pilis, Kossuth Lajos u. 55.
Mobil: 30/708-7405

Akció időtartama:

2012.08.31-től 2012.09.06-ig

KIEMELT AKCIÓ

Sütni való

BŐRÖS COMB

LAPOCKA

CSÁSZÁR

990 Ft/kg **849 Ft/kg**

Étkezési utalványokat elfogadunk!

Áraink forintban értendők, az ÁFA-t tartalmazzák.
Akcióink a készlet erejéig érvényes.
www.jencihus.hu

BAROMFI HÚSOK:

Pecsénye csirke comb	598 Ft/kg	498 Ft/kg
Kacsa nyak	399 Ft/kg	299 Ft/kg
Húsos csirke szárny	629 Ft/kg	539 Ft/kg
Csirke nyakas farhát	229 Ft/kg	198 Ft/kg

TÖLTÉLÉK ÁRÚ:

Májás hurka (4 KG-OT FIZET, 5 KG-OT VIHET)	899 Ft/kg	698 Ft/kg
Sütő kolbász (4 KG-OT FIZET, 5 KG-OT VIHET)	980 Ft/kg	899 Ft/kg
Lecső kolbász	860 Ft/kg	699 Ft/kg

AKCIÓ AKCIÓ AKCIÓ AKCIÓ AKCIÓ

SERTÉS HÚSOK:

Sertés dagadó	1.180 Ft/kg	990 Ft/kg
Sertés oldalas	1.090 Ft/kg	969 Ft/kg
Sertés darált hús	1.280 Ft/kg	899 Ft/kg

SZÜRETI BOGRÁCSBA VALÓ:

Marha lapocka - Lábszár kockázva (gulyásnak, pörköltnek)	1.980 Ft/kg	1.480 Ft/kg
Birka hús (eleje)	1.499 Ft/kg	1.398 Ft/kg
Sertés húsos csülök	949 Ft/kg	849 Ft/kg
Hófehér friss pacal (10 kg felett)		899 Ft/kg

Nyársalni való vastag szalonna kapható!

Kérésre konyhakészre kockázzuk, csikozzuk, 10kg feletti rendelés esetén, Pilisen házhoz szállítást vállalunk.

Friss Tepertő, Pörcc helyben sütvé kapható!

Pénteken és szombaton fűszerezett pácolt grillhúsok kaphatók. Rendezvényekre előrendelést felveszünk.

GRILLEZÉSHEZ: előre fűszerezet, pácolt húsokra előrendelést felveszünk!

AMIRE BÜSZKÉK LEHETÜNK: PL. A MAGYAR TALÁLMÁNYOKRA, ÍME NÉHÁNY A TELJESSÉG IGÉNYE NÉLKÜL

3,5" FDD(flopilemez): Jánosi Marcell, **Arteriográf:** Illyés Miklós, **Atombomba:** Szilárd Leó, Wigner Jenő, Teller Ede, **Basic nyelv:** Kemény János, **Dinamó:** Jedlik Ányos (a találmányt nem ő, hanem Ernst Werner von Siemens szabadalmaztatta), **Eötvös-inga:** Eötvös Loránd, **Golyóstoll:** Bíró ászló József, **Hafnium, valamint az izotópok használata:** Hevesy György, **Hangosfilm:** Mihály Dénes, **Helikopter:** Asbóth Oszkár, **Hidrogénbomba:** Teller Ede, **Holográfia:** Gábor Dénes, **Jendrassik-gázturbina:** Jendrassik György, **Neumann-elvek:** Neumann János, **Nukleáris láncreakció:** Szilárd Leó, **Porlasztó:** Bánki Donát és Csonka János, **Részecskegyorsító:** Simonyi Károly, **Rubik-kocka:** Rubik Ernő, **Szódavíz:** Jedlik Ányos (szabadalmi oltalom nélkül), **Tarhonya:** Börzacskóban vitte magával a hadba induló magyar lovas, **Hússporral** összekeverte és felfőzte, a mai instant levesek őst képezte, **Telefonközpont:** Puskás Tivadar, **Torlósugár-hajtómű:** Fonó Albert, **Transzformátor:** Bláthy Ottó, Déri Miksa, Zipernowsky Károly, **Zajtalan gyufa:** Irinyi János, **Antimonos kéregöntés:** Ganz Ábrahám, **Hengerszék:** Mechwart András, **Sorvetőgép:** Kühne Ede, **Heliométeres színtezőműszer:** Kerspér István, **Oxigénmeghatározás:** Winkler Lajos, **Villamosvasút és fázisváltós villamosvontatás:** Kandó Kálmán, **Alumínium-léghajó:** Schwarcz Dávid, (Zeppelin által vált ismertté), **Elektromos fogyasztásmérő:** Bláthy Ottó, **Kéziöltést utánozó varrógép:** Kiss József (nem ő szabadalmaztatta), **Stencil sokszorosítás:** Gestetner Dávid, **Wolfram-szálas izzó:** Just Sándor, Hanaman Ferenc, Bródy Imre, **Légmotoros kerékpár:** Vedres András, **Bolygóműves sebességváltó:** Galamb József (Ford T-modell), **Organoterápiás és szintetikus gyógyszerek:** Richter Gedeon, **Világvevő rádió** (forgókondenzátor) Korda Dezső, **Félaautomata fényképezőgép** Mihályi József és Riszdorfer Ödön, **Filmfelvevőgép:** Mihályi József Telehor, **Első tévéadó:** Mihály Dénes, **TV-képeső:** (modern nagyfelbontású televízió) Tihanyi Kálmán, **Színes televízió és mikrobarázdás hanglemez:** Goldmark Péter, **Gázok cseppfolyósítása:** Freud Mihály 1934-ben, az első felhasználása 1959-ben, **Zemplén-féle elszappanosítás és Zemplén-féle cukorlebontás:** Zemplén Géza, **Hexuronsav C-vitamin (aszorbinsav):** Szent-Györgyi Albert, **Elektronsokszorozó-cső:** Bay Zoltán, **Légkondenzációs hűtőtorony:** Heller László és Forgó László, **Pattantyús-módszer:** Pattantyús-Ábrahám Géza, **Sokszögeszterga:** Gellért Károly, **Béres-csepp:** Béres József, **Allergofilter:** Vajai László, **Üvegbeton:** Losonczi Áron, **TBK (új típusú biodízel):** Thész János, Boros Béla, Király Zoltán, **Biogázreaktor:** Kiss Péter, **Direkt metanolos tüzelőanyag-cella:** Oláh György, **Fényszerter Magyar László és Csefkó Pál Tamás, Tú nélküli oltókészülék** Lindmayer István, **Polarizáltfény-terápia (lágylézer):** Mester Endre és csapata, **Humanoid látómodul (PAL-optika továbbfejlesztett változata):** Greguss Pál, **Szintetikus vér (művér):** Horváth István, **Analogikai számítógép:** Roska Tamás, **Sakk-gép:** Kempelen Farkas, **Nyugtató:** Sellye János, **Az űrhajózásban alkalmazott térgeometria:** Bolyai János, **Kettős objektív, Binokuláris távcső és diavetítő:** Petzval József, **Floppy őse:** Szentiványi Tibor, **Forgókondenzátor, világvevő rádió:** Korda Dezső, **Lőelemképző:** Juhász István, **A Föld alakjának meghatározása:** Izsák Imre, **Villa és kanál:** az európaiak bizonyítottan nem ismerték a hús megfőzésének titkát és minden ételt kizárólag kással ettek a magyarok megjelenése előtt, **Fehérnemű és ing:** A magyarok megjelenése előtt az európaiak nem ismerték a fehérnemű fogalmát, **Nadrág, zakó, hosszú kabát és háromnegyedes cipő:** A magyarok hozták be Európába a nadrágot, a zakót (kazak), a hosszú kabátot (kaftán). Amíg Európa a tóghához sarut, csizmát, bocskort viselt addig a magyarok háromnegyedes félcipőt, **Gomb:** A magyarok megjelenése előtt ismeretlen volt Európában a gomb, mint ruházati eszköz!

forrás:wikipédia